

KARTA PRZEDMIOTU

I. Informacje ogólne

- 1) Nazwa przedmiotu: PROJEKTOWANIE UNIWERSALNE Z ELEMENTAMI ERGONOMII
- 2) Prowadzący przedmiot: dr hab. Konstancja Pleskaczyńska prof. UAP
- 3) Kod przedmiotu: AW/S/L/E/W/I, II
- 4) Kierunek, zakres: ARCHITEKTURA WNĘTRZ
- 5) Wydział: ARCHITEKTURY WNĘTRZ I SCENOGRAFII
- 6) Forma studiów: STACJONARNE ST
- 7) Profil: OGÓLNOAKADEMICKI
- 8) Tryb: I STOPNIA LICENCJACKIE
- 9) Nazwa jednostki uczelnianej realizującej przedmiot: WYDZIAŁ ARCHITEKTURY WNĘTRZ I SCENOGRAFII / KATEDRA ARCHITEKTURY WNĘTRZ

II. Informacje o przedmiocie

- 1) Semestr/y: SEMESTR - I, SEMESTR - II
- 2) Liczba punktów ECTS: I-3, II-3
- 3) Poziom przedmiotu: PODSTAWOWY
- 4) Grupa treści, do której należy przedmiot: KIERUNKOWE TEORETYCZNE
- 5) Typ przedmiotu: OBOWIĄZKOWY
- 6) Język/i wykładowy/e: POLSKI

III. Forma zajęć

- 1) Forma zajęć: WARSZTATY
- 2) Liczba godzin w semestrze: I-60, II-60
- 3) Liczba godzin w tygodniu: I-4, II-4

IV. Wymagania wstępne

Student uczestniczący w zajęciach z Projektowania uniwersalnego z elementami ergonomii powinien przede wszystkim wykazywać się zdolnością obserwacji otaczającego świata i

umiejętnością analizowania istniejących rozwiązań pod kątem możliwości ich ulepszenia, prowadzącymi do tworzenia przestrzeni dostępnej dla coraz szerszego grona użytkowników, w tym dla osób o szczególnych potrzebach. Podstawowymi wymaganiami wstępnymi jest zatem zdolność analizy, dociekliwość, zaangażowanie, chęć zdobywania wiedzy w połączeniu z empatią na potrzeby innych: osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności, ale też seniorów czy też ludzi o czasowo ograniczonych możliwościach pełnego korzystania z przestrzeni użyteczności publicznej.

V. Cele, treści merytoryczne, metody dydaktyczne, efekty uczenia się i ich weryfikacja

1) Cel przedmiotu:

KOD CELU PRZEDMIOTOWEGO	TREŚĆ	KOD SPEŁNIANEGO EFEKTU PRZEDMIOTOWEGO
C01	Celem przedmiotu jest zapoznanie się z zasadami oraz terminologią specyficzną dla projektowania uniwersalnego i ergonomii.	EP_W01, EP_W02
C02	Celem przedmiotu jest nabycie podstawowych umiejętności do projektowania zgodnie z zasadami projektowania uniwersalnego i ergonomii.	EP_U02

2) Treści merytoryczne przedmiotu:

Według szacunków Eurostatu, w 2023 roku aż 27% ludności UE w wieku powyżej 16 lat posiadała jakąś formę niepełnosprawności – oznacza to 101 mln osób w Unii Europejskiej. W Polsce odsetek ten wynosi 24,4%, a zatem co czwarty mieszkaniec naszego kraju zmaga się na co dzień z problemem niepełnosprawności. Doliczając do tej grupy także inne osoby, które z różnych przyczyn wykazującą szczególne potrzeby związane z możliwością pełnego funkcjonowania w życiu społecznym, czyli np. osoby w podeszłym wieku, kobiety w ciąży, osoby, które czasowo utraciły sprawność w wyniku urazów, chorych wykazujących rozmaite zaburzenia percepcji lub orientacji przestrzennej – okazuje się, że mamy do czynienia z bardzo pokaźną częścią społeczeństwa.

Połowa ludzi dotknięta jakąkolwiek formą niepełnosprawności deklaruje, że czuje się dyskryminowana z powodu niemożności pełnego uczestniczenia w życiu społeczno-gospodarczym. Z myślą o umożliwieniu tej grupie bezproblemowego funkcjonowania w różnych obszarach życia społecznego, powstają wytyczne, normy, deklaracje na temat dostępności, inkluzywności itp., które muszą być wprowadzane w poszczególnych krajach, oraz globalnie w UE. Jest to temat dotyczący wielu różnych obszarów, w tym także architektury wnętrza.

Osoby studiujące na kierunku architektura wnętrz muszą posiadać wiedzę na temat tych problemów, powinny orientować się w tym, że istnieją normy i uwarunkowania prawne w zakresie projektowania najbliższego otoczenia człowieka, ale to nie wszystko – należałoby je uwrażliwić na

Poza kwestiami funkcjonalności, istotna jest estetyka i atrakcyjność projektowanych form i przestrzeni. Celem projektowania uniwersalnego jest proponowanie takich rozwiązań, które nie stygmatyzują w żaden sposób osób z niepełnosprawnościami. W procesie rozwiązywania zadań projektowych poszukiwać będziemy konkretnych rozwiązań, które, zgodnie, z założeniami projektowania uniwersalnego będą nie tylko funkcjonalne, ale również atrakcyjne dla wszystkich użytkowników przestrzeni. W programie znajdują się zadania projektowe, w których osoby studiujące rozwiązywać będą konkretne problemy dotyczące dostosowania otoczenia do różnych potrzeb użytkowników – ale nie tylko za pomocą znanych, stosowanych powszechnie rozwiązań, lecz z intencją poszukiwania własnych odpowiedzi, wytyczania nowych kierunków. Program zajęć przewiduje również zaznajomienie się z podstawowymi kwestiami dotyczącymi ergonomii w projektowaniu.

Metody dydaktyczne w pierwszym etapie zajęć polegają na zdobywaniu podstawowej wiedzy w zakresie projektowania uniwersalnego oraz ergonomii. Prowadzone są wykłady, jak również zajęcia w wybranych lokalizacjach poza uczelnią, podczas których studenci zapoznawani są, przez osoby specjalizujące się w danej instytucji w kwestiach dostępności, o przyjętych praktycznych rozwiązaniach służących udostępnieniu określonego obiektu jak najszerzszemu gronu użytkowników z uwzględnieniem ich szczególnych potrzeb. W ramach wprowadzenia do tematu projektowania uniwersalnego studenci uczestniczą w warsztatach i szkoleniach współprowadzonych przez fundacje w zakresie szeroko pojętej dostępności – dzięki którym studenci „na własnej skórze” doświadczają, jakie trudności w codziennej, prostej aktywności mają osoby z różnymi rodzajami niepełnosprawności: ruchowej (poruszanie się na różnego typu wózkach), wzrokowej (różne rodzaje wad wzroku), związanej ze starością, otyłością, ograniczeniami ruchowymi stawów itp. Kolejnymi etapami kształcenia są przeprowadzane analizy wybranych obiektów pod kątem ich dostępności, a także ćwiczenia projektowe, w których należy wykazać się wiedzą na temat zasad projektowania zgodnych ze standardami dostępności, ergonomią, ale także, poza aspektami czysto funkcjonalnymi, należy również zadbać o ich walor wizualny i estetyczny.

KOD KEU	OPIS KIERUNKOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ	ODNIESIENIE DO SEMESTRÓW (ZAZNACZYĆ X)									
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
WIEDZA zna i rozumie:											

[illegible]

5) Przedmiotowe efekty uczenia się (PEU) i metody ich weryfikacji:

KOD PEU	OPIS PRZEDMIOTOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ	ODNIESIENIE DO KIERUNKO- WYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ	ODNIESIENIE DO SEMESTRÓW (ZAZNACZYĆ X)									
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
WIEDZA zna i rozumie:												
P_W01	Zna i rozumie podstawową wiedzę z zakresu projektowania uniwersalnego i ergonomii.	K_W016	X									
P_W02	Zna i rozumie podstawową terminologię stosowaną w projektowaniu uniwersalnym i ergonomii.	K_W016		X								
UMIEJĘTNOŚCI potrafi:												
P_U01	Potrafi zastosować zdobytą wiedzę z zakresu ergonomii do celów projektowych oraz potrafi dokonać oceny poprawności rozwiązań projektowych w zakresie architektury wnętrz oraz	K_U013		X								

	dziedzin pokrewnych.													
KOMPETENCJE SPOŁECZNE jest gotów do:														
...														

KOD PEU	SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENY	METODA WERYFIKACJI
W01 W02	Realizacja tematu semestralnego.	Konsultacje. Ocena zadanego tematu analitycznego lub projektowego.
W02	Realizacja tematu semestralnego.	Konsultacje. Ocena zadanego tematu analitycznego lub projektowego.
U01	-	-

VI. Forma i warunki zaliczenia, kryteria oceny

1) Forma zaliczenia: Zaliczenie z ocenę.

2) a. Warunki zaliczenia – jeśli przedmiot jest na zaliczenie:

Warunkiem zaliczenia jest aktywne uczestniczenie w warsztatach, wspólnych wizytach w wybranych obiektach oraz potwierdzanie zdobywanej wiedzy w trakcie realizacji zadań analitycznych i projektowych, obecność na zajęciach (80% obecności, zgodnie z Regulaminem studiów),

b. Warunki zaliczenia z oceną wg skali stosowanej na UAP – jeśli przedmiot jest na zaliczenie z oceną:

ocena celujący (5,5) – obecność studenta na zajęciach oraz wzorowa aktywność (aktywność na zajęciach, rozumienie i realizacja zadań, jakość prac i ćwiczeń prezentowanych podczas śródsesemestralnych i końcowossemestralnych przeglądów prac;

ocena bardzo dobry (5,0) – obecność studenta na zajęciach oraz bardzo dobra aktywność (aktywność na zajęciach, realizacja i rozumienie zadań, śródsesemestralne i końcowossemestralne przeglądy prac,;

ocena dobry plus (4,5) – obecność studenta na zajęciach oraz dobra aktywność (aktywność na zajęciach, rozumienie i realizacja zadań, jakość prac i ćwiczeń prezentowanych podczas śródsesemestralnych i końcowossemestralnych przeglądów prac,;

[illegible]

zajęciach zgodnie z planem)											
samodzielna praca studenta (poza udziałem w zajęciach)	25	25									50
razem	85	85									170
B. punkty ECTS*	sem I	sem II	sem III	sem IV	sem V	sem VI	sem VII	sem VIII	sem IX	sem X	razem ECTS
zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	2									4
zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1	1									2
razem	3	3									6

* 1 punkt ECTS odpowiada 25-30 godzinom pracy studenta

VIII. Spis zalecanych lektur

1) Wykaz lektur podstawowych

- Ustawa o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz.U. 2024 poz. 1411)
<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20240001411>
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. 2022 poz. 1225)
<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20220001225>
- Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzona w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r.
<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=wdu20120001169>
- K. Kowalski, *Włącznik 2.0 Projektowanie bez barier*, Wyd. Fundacja Integracja, Warszawa

2024

2) Wykaz lektur uzupełniających

- *Standardy dostępności budynków dla osób z niepełnosprawnościami. Uwzględniając koncepcję uniwersalnego projektowania*, pod red. dr hab. inż. arch. Adama Baryłki, Ministerstwo Rozwoju i Technologii, Warszawa 2023

-

<https://www.gov.pl/web/rozwoj-technologia/standardy-projektowania-budynkow-dla-osob-z-niepelnosprawnosciami>

- K.L. Rawski, *Projektowanie uniwersalne w kontekście kształtowania dostępności obiektów architektury krajobrazu*, Politechnika Białostocka, Białystok 2024

- <https://bibliotekanauki.pl/books/58661398>

- *Samorząd bez barier. Poradnik dostępności dla jednostek samorządu terytorialnego*

- <https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/media/103401/poradnik.pdf>

AUTOR PRACOWANIA

Dr hab. Konstancja Pleskaczyńska prof. UAP

Rada Programowa Kierunku